

[Finansministeren.]

reglerne for standardfradraget, så kunne man snarere sige omvendt, at man har jo lagt lejeværdierne fast — for de allerfleste i hvert fald — på 13. almindelige vurdering, men det har man netop ikke gjort for standardfradraget, det får man af den aktuelle vurdering. Så kunne man sige: ja men så skulle måske maksimalgrænsen følge med, men det er så en anden sag.

Min almindelige indstilling er, at man ikke skal røre ved det. Der er kræfter nok, der arbejder i den modsatte retning.

(Kort bemærkning).

Lembourn: Hvad befolkningen længes efter, kan det selvfølgelig være svært at finde ud af. Men jeg tager næppe fejl i, at parcelhusejerne ikke ville have noget imod, at det standardfradrag, de fik, svarede til de reelle udgifter, de har ved at holde huset ved lige.

Lütken: Med hensyn til den indefrysningss-ordning, der her er tale om, er det vel sådan, at de folk, der er sluttet overenskomst med ved radio og tv, ikke har en sådan. Det vil sige, at ikke alene sker der her, så vidt jeg kan se, en forskelsbehandling, men også de øvrige urimeligheder i loven giver en forskelsbehandling i forhold til det private erhvervsliv. Jeg kan da godt sige, at man fra store organisationers side simpelt hen anser hele ordningen for ulovlig.

Økonomi- og budgetministeren (Per Hækkerup): I den omstændighed, at regeringen holder sig til indgåede overenskomster, ligger på ingen måde en vurdering af, hvor hensigtsmæssig sådanne overenskomster er. Vi holder os blot til, at de er indgået.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup): Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om selvangivelsen af indkomst og formue, om foranstaltninger til kontrol med selvangivelsen og om straffen for skattesvig m. v., af lov om indkomst- og formueskat til staten og af lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber m. v. (Straffebestemmelser vedrørende skattesvig, tillægsskat m. v.).

(Lovforslaget (nr. 4) findes i tillæg A. sp. 111, fremsættelsen i tidenden sp. 64.).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Hans Lund: Jeg er ikke i tvivl om, at samtlige medlemmer af det høje ting har gennemlæst forslaget om ændringer i kontrolloven. Jeg har også bemærket, at dagbladene indgående har beskæftiget sig med de skærpselser, som foreslås, jeg skal ikke her begynde at køre frem med alt det tekniske. Derimod vil jeg gerne fremsætte visse principielle bemærkninger om kontrollen med ligningen og ligningen i al almindelighed.

For nogle år siden havde vi en sønderjysk skatterådsformand, som blev landskendt ved at sige, at de, der ikke snød i skat, ikke var rigtig kloge; de var i hvert fald betydelig ved siden af det normale. Det er klart, at denne udtalelse skulle dække den almindelige opfattelse i befolkningen, at det at unddrage sig skatten, lave lidt skattesvig, ikke gør så meget, for det er faktisk noget, alle gør. Det, at alle tror, at alle snyder, giver en dårlig skattemoral. Der er ingen tvivl om, at mennesker, der aldrig nogen sinde kunne drømme om at tage 5 øre fra naboen, ikke synes, det gør så meget, når det gælder skatten, selv om de derved tager kroner fra naboen. De ville føle det at

[Hans Lund.]

tage femøren som en form for forbrydelse, men at tage nogle kroner er faktisk gængs, er noget temmelig legalt.

Nu er det jo ikke alle mennesker, der snyder. Der er mange, der måske er tvunget til at være ærlige; de har ikke samme mulighed for at unddrage sig skattepligten som visse andre. Men der er også mennesker, der virkelig har så høj en etik, at de altid sørger for at svare enhver sit.

Af hensyn til de mennesker er vi nødt til at sørge for, at vores skatteligning foregår på en betryggende måde, så folk kommer til at svare skat efter de gældende regler, og så enhver svarer, hvad der med rimelighed pålægges ham i den givne situation.

Straffebestemmelser som sådan er vel ikke med til at forhindre skatteunddragelser. Man kan gennem strengere straffebestemmelser skabe en bedre skattemoral, men jeg tror, at skal vi virkelig forbedre folks forhold til skatten, må vi gøre det ved at lave en betydelig mere effektiv ligning end den, vi har. Jeg tror, at det vil være præventivt, om man har et skattevæsen, der virkelig er i stand til at kontrollere og revidere. Jeg ønsker ikke, at halvdelen af Danmarks befolkning skal ansættes ved skattevæsenet, jeg ønsker, at skattevæsenet kommer til at beskæftige sig med det væsentlige og udelader noget af det uvæsentlige. I dag spilder man alt for megen god arbejdskraft på ret uvæsentlige ting, og i stedet for må man så lade de væsentlige fare.

Vi må fra folketingets side lave en fornuftig skattelovgivning. Vi skal gøre den så enkel som overhovedet muligt. Vi skal gøre den letforståelig. Den skal være affattet på en måde, så også almindelige mennesker kan forstå, hvad det hele drejer sig om. Det er sikkert den første betingelse for, at vi kan få lovgivningen ind i den rigtige skure.

Vi må også have vores ligningsapparat udbygget på en sådan måde, at det er i stand til at administrere lovgivningen. Men jeg tror i hvert fald, at man ved en fornuftig forenkling af skattelovgivningen vil være i stand til at få en mere effektiv ligning frem allerede med det personale, der nu er til rådighed.

Der er også en anden ting, jeg gerne vil trække frem her, nemlig at der må kunne

skabes et bedre samarbejde mellem myndighederne og revisorerne. Vi har i dag to slags revisorer: vi har de autoriserede, og nu har vi også fået de registrerede. Det er to kategorier, som hver for sig har fået blåt stempel af myndighederne, og man må kunne stille større krav til disse mennesker. Man må kunne stille krav om, at de ganske automatisk i deres regnskabsaflæggelse til skattevæsenet indsender de oplysninger, som nu engang er nødvendige, for at man kan finde frem til det rigtige resultat.

Vi kunne jo også belønne disse to kategorier af revisorer ved at give dem lidt beskyttelse. Det er jo sådan i dag, at enhver kan nedsætte sig og optræde som revisor og over for sin klient give udtryk for, at han er i stand til at varetage klientens interesser. Desværre opfylder mange af disse revisorer ikke de krav, man med rimelighed kan stille — og det er ikke blot på skattevæsenets, men også på skatteydernes vegne, jeg taler her. Man må beskytte skatteyderne imod dårlige revisorer og være i stand til at fratage mennesker, som ikke er kvalificerede nok, retten til i det hele taget at føre forhandlinger med skattemyndighederne.

I forbindelse med skærpsen af kontrolloven må det være rimeligt at spørge, om man fortsat kan tolerere, at så mange skatteydere, som tilfældet er, bliver ansat skønsmæssigt. Mange bliver jo sat i skat efter deres formuebevægelse og et skønnet privatforbrug. Når vi nu skærper kontrollovens bestemmelser med hensyn til skattesvig, kan det ikke være rimeligt at holde én kategori af skatteydere udenfor, for de, der bliver ansat skønsmæssigt, vil jo have meget lettere ved at unddrage sig kontrollovens bestemmelser end dem, der f. eks. skal opfylde regnskabspligt. Jeg mener, at vi må tage fat på denne sag og få almindelig regnskabspligt for enhver erhvervsdrivende. Det er da også sådan, at efter at man har indført moms, har det vist sig, at de skatteydere, der er blevet momspligtige, i al almindelighed har været i stand til meget let at opfylde de regnskabsmæssige krav på dette område. For mig at se skal der ikke ret meget til for at give regnskabet en karakter, så det faktisk dækker de almindelige krav, skattevæsenet kan stille.

Det er klart, at vi i udvalgsarbejdet vil tage andre spørgsmål op. Jeg er fuldstæn-

[Hans Lund.]

dig klar over, at vi her står over for en lovgivning, som så afgjort er tværpolitisk. Jeg tror ikke, der findes ét eneste parti i salen her, der vil holde hånden over nogen form for skattesvig. Jeg tror også, at det er en almindelig opfattelse, at vi må have et skattesystem, som honorerer de krav, man i 1971 kan stille til systemet. Men vi må også gennem vores lovgivning gøre det lettere for borgerne at leve op til de krav, vi stiller. Vi er simpelt hen nødt til virkelig at tage fat på en revision af vor skattelovgivning. Den er så indviklet og knudret, at den giver anledning til alt for mange fortolkninger og vel også misfortolkninger, som i mange tilfælde rammer den enkelte borger. Det er et system, som vi ikke kan være bekendt at køre videre med.

Lad mig til slut sige, at jeg håber, resultatet af arbejdet i udvalget med kontrollovgivningen og de andre ting, vi kommer ind på, bliver, at alle borgere vil sige, at de, der snyder i skat, er noget til en side. Det vil nemlig være sådan, at får vi lovforslaget rigtigt gennemført, får vi kontrolbestemmelserne ført ud i livet, kan det ikke betale sig at snyde i skat mere, og så tror jeg nok, at vi har nået det, vi gerne ville.

Hastrup: Jeg kan begynde med at lykønske finansministeren i anledning af, at han har foreslået en ændring af lovens titel. Enhver forenkling inden for skattelovgivningen, den være sig nok så beskeden, bør hilses med glæde. Jeg håber imidlertid, at det må lykkes for ministeren også at gennemføre andre og mere vidtgående forenklinger i skattesystemet inden for den nærmeste fremtid. Dette er, som det også fremgik af den foregående talers bemærkninger, stærkt påkrævet.

Om det konservative folkepartis stilling kan jeg i øvrigt sige, at vi helt kan tilslutte os, at skattekontrollen her i landet bliver så effektiv som muligt. Dette lovforslag, som skal drøftes her i dag, bygger da også på et arbejde, som er udført, mens landet havde en konservativ finansminister. Det var arvegods, som den nuværende finansminister overtog. Jeg nævner ikke dette for at understrege andet, end at det viser det berettigede i, hvad også den socialdemokra-

tiske ordfører sagde, nemlig at det her drejer sig om tværpolitiske emner.

Skatteundragelser kan kun ske på øvrige medborgeres bekostning. Respekten for skattesystemet nødvendiggør helt absolut, at borgerne er ligestillede over for loven, og at lovgivningsmagten drager omsorg for, at skattesnyderi forhindres, bekæmpes og straffes. Derfor giver lovforslaget os heller ikke anledning til afgørende principielle indvendinger.

Straffereglerne har ikke været ændret i de sidste 25 år. Der er i mellempærioden sket dels ændringer i selve vort straffesystem, dels og måske navnlig ændringer i vort skattesystem. Det er logisk, at lovgivningsmagten nu drager konsekvenserne af denne udvikling både på det strafferetlige og på det skattemæssige område.

Tendensen i lovforslaget er, at straffereglerne generelt skærpes, navnlig i form af en øget anvendelse af frihedsstraf. Finansministeren bebuder i fremsættelsen det af justitsministeren i går fremsatte forslag om en ændring af borgerlig straffelov, hvorved denne tendens til skærpet straf for skattesvig yderligere understreges. Jeg vil gerne sige, at det selvfølgelig vil være en stor fordel, om de to forslag behandles sideordnet, således at folketinget kan få et overblik over samtlige de retsregler, der fremtidig kommer til at gælde på dette område, inden tinget træffer sin endelige beslutning. Jeg beder derfor finansministeren udtale sig om, hvorvidt han regner med, at justitsministerens lovforslag kan behandles på en sådan måde, at der tages stilling til det samtidig med behandlingen af det lovforslag, som vi drøfter her i tinget i dag.

Uden i øvrigt at ville tage stilling til eller afstand fra de foreslåede skærpede straffebestemmelser finder jeg grund til at fremhæve, at risikoen for skærpet straf efter min bedømmelse ikke i sig selv er en løsning af problemerne. Det har vi set på andre områder, f. eks. hvor det drejer sig om færdselsforseelser, eller hvor det drejer sig om narkotika — ja, det gælder vel i det hele taget hele strafområdet. Derfor vil jeg gerne fremhæve, at hovedvægten nok bør lægges på det forebyggende arbejde, også hvor det drejer sig om skatteligningen. Det er mit indtryk, at ligningskommissionerne og skatterådene

[Hastrup.]

gør og meget gerne vil gøre et stort arbejde for at sikre regelret beskatning i vort samfund, men at disse til dels folkevalgte organer, som vi ikke kan undvære i vort skattesystem, savner den fornødne tekniske bistand. Jeg taler bestemt ikke for at ansætte flere personer i det offentliges tjeneste, men hovedvægten er i de senere år, navnlig på grund af overgangen til kildeskattesystemet, blevet lagt på opkrævningsopgaven, hvorved kontrollen af skattesystemet er kommet til at undgælde. Vil det ikke være muligt nu at overføre arbejdskraft fra den sektor, der beskæftiger sig med opkrævningen, til den sektor, der har til opgave at kontrollere selvangivelserne og skatteansættelserne?

Jeg tror, at en effektivisering af selve ligningsarbejdet dels ville kunne hindre mange skatteunddragelser, dels vil kunne forebygge menneskelige tragedier af forskellig art; såfremt undragelsen kommer for dagens lys. Mange skatteydere føler sig usikre over for systemet. Det gælder i vid udstrækning også absolut hæderligt indstillede skatteydere — og langt de fleste skatteydere er da heldigvis ganske hæderlige mennesker. Mange er på én gang nervøse for at opgive for lidt og nervøse for at opgive for meget. Jeg tror, at et bedre samarbejde, hvis jeg må bruge det udtryk, mellem på den ene side ligningskommissioner, skatteråd og skattemyndigheder og på den anden side befolkningen som skatteydere vil være af den største betydning, men det forudsætter, at der skabes en bedre kontakt, så hver enkelt kan få en lettere mulighed for at forelægge sine problemer, hvis den pågældende føler sig usikker over for, hvad hun eller han skal opgive på sin selvangivelse.

Jeg har nogle enkelte spørgsmål af mere principiel karakter, som jeg gerne vil stille finansministeren, idet han så selv kan afgøre, om han vil besvare dem nu eller i forbindelse med det forestående udvalgsarbejde. Det sidste vil måske nok være det rimeligste.

Det ene spørgsmål vedrører forslagets administrative konsekvenser for erhvervslivet. Arbejdsgiverne sender nu enten månedlig eller kvartalsvis meddelelse til kildeskattedirektoratet om udbetalte lønninger samt om tilbageholdt kildeskat. Man havde

vel i sin tid håbet, at dette øgede arbejde ville have fritaget arbejdsgiverne for at indsende lønseddel til januar, men dette håb har som bekendt ikke kunnet opfyldes. Nu vil man, så vidt jeg kan forstå, med det foreliggende forslag tværtimod udvide opgaverne ved også at pålægge arbejdsgiverne, at de i januar måned skal give oplysning om årsbeløbet for tilbageholdt kildeskat for hver enkelt person. I bemærkningerne til lovforslaget anføres, at dette er nødvendigt af sikkerhedsmæssige grunde, men denne motivering synes ikke for mig at se at være uddybet i tilstrækkelig grad. Samfundet er allerede gået meget vidt i retning af at pålægge de erhvervsdrivende uhonorerede arbejdsbyrder, og jeg spørger derfor finansministeren: er det nu også nødvendigt yderligere at forøge de erhvervsdrivendes besværligheder på dette område? Har kildeskattedirektoratet ikke disse oplysninger i forvejen, og kan man ikke tilvejebringe disse oplysninger ved simpel anvendelse af edb-teknikken?

Ingen kan forlange, at vi her i folketinget som lægmænd på dette område skal være kyndige i edb-teknikken og dens videreværdigheder og dens muligheder, men for så vidt angår skattesystemet, forekommer det mig, at indtil nu har denne teknik snarere forøget end formindsket det manuelle arbejde, som skal udføres af den enkelte borger ude på linjen, hvad enten det drejer sig om lønmodtagerne eller om selvstændige erhvervsdrivende. En erhvervsvenlig politik forudsætter, at de erhvervsdrivende mest muligt fritages for administrative byrder i relation til det offentlige, således at de kan bruge deres tid og deres kræfter til det, som er det afgørende, og som de helst ønsker at beskæftige sig med, nemlig deres egen virksomhed, dens produktion, arbejde og resultater.

Jeg vil gerne opfordre finansministeren til at foranledige en analyse af de administrative byrder, som det offentlige pålægger erhvervslivet, og en klargøring af, hvad det egentlig koster den enkelte erhvervsdrivende af tid, af kræfter og udgifter. Jeg mener, at samfundet allerede er gået så vidt på dette punkt, at grænsen må siges at være nået eller nærmest at være overskredet.

Forslaget beskæftiger sig med politiets bistand ved opklaring af skatteunddragelse.

[Hastrup.]

Jeg vil bede finansministeren her eller i forbindelse med udvalgsarbejdet bekræfte, at det ikke er regeringens tanke, at politiet skal kunne foretage razzia hos skatteydere, selv om der ikke foreligger en retskendelse. Forslaget giver ikke en udtømmende redegørelse på dette punkt, hvilket muligvis hænger sammen med det forslag til ændringer i borgerlig straffelov, som justitsministeren har fremsat. For en ordens skyld vil jeg gerne pointere, at det konservative folkeparti for sit vedkommende ikke ønsker at medvirke til lovbestemmelser, der kan resultere i ransagninger uden retskendelse. Jeg håber heller ikke, at det er tanken at gennemføre sådanne bestemmelser.

Under udvalgsarbejdet vil vi også søge opklaret, hvorvidt lovforslaget i visse tilfælde kan skønnes at få tilbagevirkende kraft.

Med disse bemærkninger vil jeg så tilsige mit partis velvillige holdning til et sagligt og positivt arbejde i udvalget om finansministerens lovforslag. Navnlig straffebestemmelserne synes jeg forudsætter en ret grundig gennemgang under udvalgsarbejdet.

Jens Foged: Når vi skal behandle en skærpelse af kontrolloven, har det nok specielt sin rod i, at de nugældende skattelove efterhånden er ved at vokse skatteyderne over hovedet. Lad mig skynde mig at sige, at jeg ikke kommer her og vil anmode om, at kontrolloven bliver lempet i nogen grad, for også vi finder, som det allerede er sagt af tidligere ordførere, at her kan der ikke være partipolitiske skel. Vi er alle enige om, at dette administrationsområde må arbejde på rimelig vis. Der må ikke finde skatteunddragelser sted.

Men når det er sagt, må det tilføjes, at den høje direkte skat er en af årsagerne til skærpelserne. Jeg ser, at smuglerier drages ind både i lovforslaget her og i et andet lovforslag. Hvis toldsatserne var mere ensartede fra land til land, fik vi vel ikke så mange smuglere. Hvis endelig den sidst tjente krone havde lidt bedre vilkår, end den har nu, ville skatteunddragelserne også blive færre, så folketinget kan nok ikke sådan sige sig helt fri for at have været medvirkende til, at der er så mange, der forsøger sig ad denne ulykkelige vej.

Nu har finansministeren fået blomster for at ændre lovens titel til „skattekонтроllov“, og jeg synes, det er så rigtigt, som det er sagt, at det er fuldt tilstrækkeligt til at karakterisere loven. Jeg er nogenlunde sikker på, at hvis skatteyderen kunne kontrollere folketinget, herunder finansministrene, med hensyn til skattelove, ville de nok indføre et kontrolorgan for skattelove. Men det har skatteyderne jo ingen muligheder for, og det skal da også kun være en polemisk bemærkning til finansministeren om, at vi snarest muligt bør komme i gang med en ny kulegravning af skattelovene.

For tiden sidder der nogle kommunalfolk i Grenå. De er vel ikke direkte låst inde, men de skal på en uges tid finde frem til nye regler; vi ville hilse det med tilfredshed, om disse folk kunne medvirke til virkelig at komme med noget frugtbart, for kildeskatten har jo ikke ligefrem velsignet os med enkeltheder, der er nemme at hitte ud af. Tværtimod. Ingen sinde har vort skattesystem været så vanskeligt at hitte ud af som netop nu.

Jeg erindrere, da vi havde det gode gamle system, at vi hvert år snakkede om, at vi kunne undvære ligningsloven, vi kunne undvære den ene ting efter den anden inden for skatteadministrationen, og det hele ville blive så og så godt, når vi engang fik kilde-skat. Resultatet er blevet det stik modsatte. Vi arbejder nu med ligningsloven mindst to gange om året. Der må kunne findes bedre veje, og jeg håber, at den nye finansminister, der jo kender tingene fra tidligere tider, virkelig vil lægge sig i selen for, at for-enkling nu snart finder sted.

Det i lovforslaget fremførte om, at oplysningspligten nu udvides for arbejdsgiverne, må vi vel tiltræde. Men vi er ikke helt sikre på, at man fortsat kan lægge flere og flere byrder over på arbejdsgiveren. Man kan måske nok sige, at når han skal oplyse det indtjente beløb, kan han også udmærket oplyse størrelsen af A-skat. Men det ene tal fører det andet med sig, oplysningspligten bliver større og større, og man foreslår endda, at hvis han ikke oplyser de forskellige ting, også navn og bopæl, kan han risikere en bøde på indtil 1.000 kr. Det er trods alt en lidt skrap regel, og det er en forpligtelse, som man lægger på arbejdsgiveren og ingen sinde i lige grad på arbejds-

[Jens Foged.]

tageren. Man har ligesom flyttet skurke-
rollen over til en bestemt del af befolkningen.
Det var ikke meningen, at der skulle være
skurke. Meningen var, at hver enkelt borger
skulle fejle for sin egen dør. Men det er, som
om arbejdsgiveren er gjort til den, der skal
være prügelnabe også i skattemæssig hen-
seende. Vi beder om; at finansministeren
ikke går alt for vidt og alt for rigoristisk
frem med bøder.

I den forbindelse vil jeg også gerne sige,
at der er mange rigoristiske regler og visse
straffebestemmelser med hensyn til for sent
indgivet selvangivelse. Jeg kan da godt se,
at noget sådant ikke må finde sted. Men der
må være en vis tolerance, sådan at sygdom
og andre undskyldelige ting kommer ind i
billedet. Hvis en revisor har gjort en eller
anden fejl, skal det ikke absolut gå ud over
skatteyderen, som han er revisor for, så at
denne får et tillæg på 10 pct. i skat,
fordi revisoren måske har været lidt uheldig
og er kommet nogle få dage for sent.

Jeg beder om, at finansministeren vil
være villig til i udvalget at diskutere disse
forhold, sådan at man, hvis der er steder,
hvor man er lidt for rigoristisk, vil være
villig til at se på, om der skulle være mulig-
hed for lempelser. Der kan da være mulig-
hed for lempelser, som lidt efter lidt træder
ind i mere faste rammer, hvor det er und-
skyldelige momenter, der kommer ind i
billedet.

Problemet med pengeinstitutternes op-
lysningspligt tager vi ikke nær så tungt på.
Den enkelte lille borger, der ikke fører ud-
præget regnskab og ikke har regnskabs-
fører i sin virksomhed, har vanskeligheder
med alle disse oplysninger. Pengeinstitut-
terne derimod vil formodentlig på en nem
måde kunne gøre det. De har deres apparat
i gang, de har deres medarbejdere, de sætter
til at gøre de ting. Derfor finder vi det
absolut rimeligt, at pengeinstitutterne er
medvirkende til denne oplysende virksom-
hed, også hvor det er personer, der indløser
renter eller udbytte. Vi finder, at disse op-
lysninger naturligvis må frem; det er skatte-
snyd at undlade at komme frem med dem,
og er de ikke kommet frem på den ene måde,
må de frem på den anden.

Naturligvis må der også, som i den foreslåe-
de § 15, være regler for, at man ikke kan und-

lade at tilmelde til folkeregisteret. Enhver
skatteyder, der befinder sig i dette land og
nyder godt af dette lands lovgivning og
administration, skal ind under folkeregiste-
ret og dermed ind under de almindelige be-
skatningsforhold her i landet.

I det hele taget må vi sige, at de regler,
som ministeren foreslår, ikke er regler, som
vi modsætter os. Vi vil gerne nøje, som det
er sagt af de tidligere ordførere, diskutere
dem i udvalget. Der er meget juridisk ar-
bejde i det, som det måske er bedre at dis-
kutere over bordet.

Reglen om, at selskaber kan få bødean-
svar, er naturligvis rimelig, også ud fra den
betragtning, at kan enkeltpersoner få bøde-
ansvar, så kan selskaber ikke unddrage sig
det.

I den foreslåede § 19 er der indført regler,
der skulle gøre behandlingen af sagerne hur-
tigere og smidigere. Det er vi stærkt til-
hængere af. Det tiltrænges. Må jeg med det
samme spørge den højtærede finansminister,
om han til udvalget vil fremskaffe oplysning
om, hvor hurtigt eller hvor langsomt sagerne
behandles. Hvor mange der ligger og er ble-
vet 1 år gamle, hvor mange der er blevet
2 år gamle, og om der er nogle, der er blevet
3 eller 4 år gamle. Jeg har selv kendskab til
enkelte sager, der er over 2 år gamle, hvad
jeg finder ganske urimeligt. I nogle tilfælde
er sagerne af alvorlig karakter, sådan at
hjemmet belastes af ventetid. Det er en ur-
imelig straf at lægge på disse mennesker.
Man må i løbet af ganske kort tid — hvis
jeg skulle nævne et tidsinterval, helst inden
for 1/2 år — kunne kulegrave sådanne sager,
så borgeren får, skal vi sige de hårde kends-
gerninger at vide, fremfor at man ikke alene
straffer den borger, der eventuelt har gjort
det, men på en eller anden indirekte måde
straffer hele familien. Det var ikke meningen
med en kontrollov.

At der nu indføres en 10 års forældelses-
frist, er vi enige i. Før har man kunnet gå
10-20-30 år tilbage. Jeg kender et enkelt
eksempel, hvor man er gået nogle og tyve
år tilbage. Det er ingen rimelig kulegravning.
Det er heller ikke givet, at det, man kommer
tilbage til, er korrekt. Når man nu sætter en
10 års forældelsesfrist, må det være tilstræk-
keligt.

I § 22 tager man noget fra ligningsrådet.
Hvor ligningsrådet tidligere kunne afgøre,

[Jens Foged.]

om politiets bistand skulle ind i billedet, flyttes denne afgørelse nu ifølge forslaget over til ligningsdirektoratet. Jeg har ligesom siddende i mig, at i ligningsrådet sidder der både de embedsmænd, der har kulegravet sagen, og det folkevalgte element — jeg ved, at den højtærede finansminister har siddet der indtil nu — og ligningsrådet kunne sådan set godt være det organ, der fortsat afgjorde dette spørgsmål ved en almindelig drøftelse i ligningsrådet. Det er ikke, fordi det er nogen større principiel sag for os, men det kommer til at virke lidt mere som en diktatorisk sag, hvis man lægger det i ligningsdirektoratets hånd, og det har vel egentlig ikke været meningen. Ganske vist kender jeg ikke mange eksempler på, at man i ligningsrådet har undladt at følge det, som embedsmændene kom med — ligningsdirektoratets embedsmænd og de embedsmænd, som arbejder for ligningsrådet, har vel nogenlunde samme synspunkt — så der er måske ikke store nuancer i det, men jeg har egentlig skønnet, at ligningsrådet var et organ, der udmærket kunne fortsætte på dette område.

Vi er enige i den forenkling af dødsbo-behandlingen, som foreslås. Behandlingen vil ske hurtigere, og der er rimeligere regler i lovforslaget, og vi sætter pris på begge dele på dette område.

Vi giver tilsagn om velvillig behandling i udvalget.

Bernhard Baunsgaard: Her ved behandlingen af kontrolloven har jeg nogle bemærkninger, som jeg gerne vil have frem.

For det første er det radikale venstre helt indforstået med, at man gennemfører den moderne juras indstilling med hensyn til bøde og straf. Det er kun rimeligt, at vi på disse punkter følger med.

Dernæst: ethvert forsøg på at undrage sig skattepligt er naturligvis forkasteligt; om dette vil der formodentlig ingen divergens være. Vi er lige så enige om, at der er forskellige grader af forkastelighed, og jeg har derfor ingen principielle indvendinger imod den opdeling, der nu foreslås i skatteunddragelsessager, nemlig i skattesvig, i skatteunddragelse, der skyldes grov uagtsomhed under skærpende omstændigheder, og i skatteunddragelse, der skyldes grov uagtsomhed. Men jeg vil gerne stille et par spørgsmål foran-

lediget af den affattelse, som den højtærede finansminister har givet disse paragraffer.

Så vidt jeg kan skønne, må fru Hansen, hvis hun påtager sig betalt hushjælp og undlader at opgive fortjenesten, herved klart gøre sig skyldig i det nye begreb skattesvig og derved risikere at blive dømt efter den strengeste paragraf. Hr. Jensen, der påtager sig et ekstra søndagsjob, og som undlader at opføre det i sit skatteskema, må vel også rammes af de nye regler.

Jeg ser meget gerne, om finansministeren her ville give udtryk for sin opfattelse af dette, for det har en uægtelig stor betydning for mange mennesker at få det opklaret.

I bemærkningerne understreges, at det afgørende ikke er, om man får noget ud af at undlade at opgive en indtægt, men at forseelsen — hvis man ikke skal bruge så voldsomt et ord som forbrydelsen — består i selve undladelsen, også et forhold, der nok kan trænge til at understreges.

Endelig har jeg nogle bemærkninger om den nye affattelse af § 7, der pålægger de erhvervsdrivende nye byrder. Man kan hævde, at de erhvervsdrivende alligevel i deres regnskaber har disse oplysninger, og det har de vel delvis. Med delvis mener jeg, at de oplysninger, der kræves nu sammen draget for hver enkelt skatteyder for sig, ikke nødvendigvis findes, men nu skal de erhvervsdrivende også gøre dette, og det er beklageligt, at man pålægger dem en ny byrde. Jeg indrømmer, at det vil være nyttigt at få disse opgørelser, men man kan sige: hvornår har ekstraopgørelser i øvrigt ikke været nyttige for myndighederne? Men de er altså nyttige, og de kan måske tilmed være betryggende for den enkelte skatteyder. Enhver, der har fulgt vores skattesystems indsats i den senere tid, vil nok være enig med mig heri. Men principielt er jeg absolut betænkelig ved bestemmelsen. Et skatteforhold bør, så vidt det overhovedet er muligt, være et forhold mellem skatteyderen og skattemyndighederne, ikke et forhold mellem skatteyderens arbejdsgiver og skattemyndighederne.

Det sidste uheldige forhold understreges jo ved det, der sker nu.

Dernæst understreger den nye bestemmelse noget helt afgørende, nemlig det principielt forkerte i vort nuværende kildeskatte-system. Vi har vel brug for den oplysning,

[Bernhard Baunsgaard.]

fordi det nuværende system ikke er et endeligt kildeskattesystem, men bygger på, at der skal indbetales en restskat. Derfor vil det radikale parti i den givne situation være indstillet på villigt at overveje forslaget, men jeg håber samtidig, at den højtærede finansminister vil fortsætte de bestræbelser, som hans forgænger satte i gang for at komme over til et endeligt kildeskattesystem som f.eks. det kildeskattesystem, der i sin tid blev foreslået af det radikale venstre, nemlig det kumulative system. Jeg ved, at den nuværende finansminister som den egentlige ophavsmand til det system, vi har, må have svært ved at slippe det, men hvor var det ønskeligt, om finansministeren ville erkende, at der dog findes bedre systemer. Vi har nu forskudsskema, vi har selvangivelse, og vi har restskema. Kunne den højtærede finansminister dog komme i tanke om, at det var hans parti, der engang gik til valg på „Bort med selvangivelsen“, illustreret af en skraldebøtte med bortkastede selvangivelser. Sandheden er jo, at vi kan komme frem til et mindre besværligt system, mindre besværligt for skatteyderne og med meget mindre papir for alle.

Lütken: De forslag til ændring af kontrolloven, vi her beskæftiger os med, er dels af juridisk-teknisk art forårsaget af, at udviklingen på visse punkter er løbet fra den gamle lov, således at den ikke længere er tidssvarende, dels er det ændringer af virkelig stor rækkevidde, som er nye. Jeg skal ikke her fordybe mig meget i de tekniske detaljer, der har karakter af ajourføring. Det, der ved denne lejlighed påkalder sig størst interesse, er den skærpelse af straffebestemmelserne i lovens afsnit III, der omhandler sanktioner af forskellig art for skatteydere, der gør sig skyldige i skattesvig.

Den foreslåede skærpelse viser sig især på tre punkter. For det første kræves der ifølge lovforslaget ikke, for at frihedsstraf kan idømmes, at skatteyderen har gjort sig skyldig i særlig grov skatteunddragelse. Dette er jo en betingelse, der findes i den nugældende lov. Det bebudes endvidere i finansministerens fremsættelse, at justitsministeren vil fremsætte forslag om, at der i borgerlig straffelov indsættes en ny bestemmelse, hvorefter der kan idømmes indtil 4

års fængsel for skattesvig af særlig grov karakter. Den gældende strafferamme for denne forbrydelse er jo 2 års fængsel.

For det andet skærpes straffebestemmelserne derved, at det efter lovforslaget vil være muligt at idømme frihedsstraf, dvs. hæftestraf, også i tilfælde, hvor forseelsen kun har karakter af grov uagtsomhed, nemlig i de tilfælde, hvor der foreligger skærpende omstændigheder.

Endelig skal jeg nævne den skærpelse, der findes i den foreslåede § 15, der kriminaliserer det forhold, at en person for at undgå skatteansættelse undlader at indgive selvangivelse. Dette kan blive aktuelt i tilfælde, hvor folk, der tilflytter landet, undlader at melde sig til folkeregistrene, og det bør også kriminaliseres.

Når vi nu står over for ændring af lovbestemmelser, der har været nogenlunde uændrede igennem mange år, skyldes det nok først og fremmest, at der er sket en ændring i hvert fald med hensyn til synet på skattesnyderi. Det bliver mere og mere klart, at skattesnyderi for samfundet som helhed kan virke undergravende. Det er ligeledes klart, at for den enkelte skatteyder, der svarer sin skat af hver øre, han tjener, er det utåleligt, at andre unddrager sig deres part af byrden, hvorved den ærlige skatteyder — eller han, der har selvangivet rigtigt, bør vi vel sige — må bære større byrder end dem, han ellers ville have båret. Med de trækprocenter, vi har for øjeblikket, kan man godt forstå, at harmen breder sig. Det er derfor velmotiveret at revidere og skærpe straffebestemmelserne, selv om det kun er den ene side af problematikken og måske den, der er nemmest at gå til.

Den anden side er den kontrollerende side. Det er her, hele ligningsarbejdet foregår. Det er nævnes i bemærkningerne til lovforslaget i forbindelse med omtalet af opkrævning og inddrivelse af administrative bøder, at man på nuværende tidspunkt overvejer hele skatteadministrationens struktur. Det ville være meget at ønske, om disse overvejelser snarest blev tilendebragt med et godt resultat, dvs. et resultat, hvorved der gennemføres en forenkling og en koordinering, som desværre for øjeblikket ikke er til stede.

Man bør vel, når man taler om statskatteadministration i denne forbindelse,

[Lütken.]

også sige, at der skal koordineres med hensyn til de kommunalt opbyggede skatte- og ligningsapparater og formentlig også med hensyn til toldvæsenets kontrolvirksomhed med merværdiafgiften. Forenkling af administrationen kan man formentlig hurtigt begynde på. Det skulle ikke blive nogen udgiftkrævende reform, men faktisk besparende, idet der jo er tale om dobbelt-administration på mange punkter inden for skatteadministrationen.

Forenklingstanken må også anvendes over for fradragsjunglen. Det virker ikke befordrende på lønmodtagernes skattemæssige ærlighed at erfare, at visse velhavere med store erhvervsindtægter og lønninger er blevet udstyret med frikort på millionbeløb. Jeg siger ikke dette for at forsvare nogen bestemt indkomstgruppes skattesnyderi, ej heller lønmodtagernes, hvis skattesnyderi desværre også er for stort og derved, da de er så mange, selvfølgelig beløbsmæssigt løber op i ret så store beløb. Jeg siger det, fordi det er væsentligt, at befolkningens holdning til skattesnyderi ændres, og det kan være svært, hvis der er en udbredt opfattelse af, at visse skatteydere tilhører en mere privilegeret kreds end andre.

Jeg skal herefter sige nogle ord om den domspraksis, der har været i de ca. 20 år, der er gået, siden vi fik de første domme om overtrædelse af kontrolloven. Det, der slår én ved en gennemlæsning af disse domme, er for det første, at de er ganske overordentlig milde, selv hvor der foreligger groft skattesnyderi. Den typiske straf for denne forseelse har ud over en tillægsbøde været 30-60 dages hæfte, ikke fængsel, men hæfte. Jeg har kun fundet 3 domme med fængselsstraf for overtrædelse af kontrolloven, og disse domme var på henholdsvis 1 måned, 2 måneder og 3 måneder; det vil sige, at man fra domstolens side kun én enkelt gang er gået så højt op som til at anvende 1/8 af den strafferamme for frihedsstraf, som i øjeblikket er gældende.

Det er endvidere påfaldende, at når der i

forbindelse med skattesnyderi foreligger overtrædelser af straffelovsbestemmelser — det er typisk sådanne ting som dokument-falsk, hvor man har fabrikeret falske bilag, f. eks. fakturaer, eller bedrageri, hvor der f. eks. er tale om at bedrage socialkontoret og arbejdsløshedskasserne — så falder fars hammer med en helt, helt anden vægt, end den er faldet over for skattesnyderiet.

Jeg skal ikke undlade i denne forbindelse at fremhæve en enkelt dom. Det drejer sig om en invaliderentyder, der i 1955 havde undladt at medregne en indtægt på sin selvangivelse på i alt 3.455 kr. og samtidig havde skjult dette beløb, der hidrørte fra hustruens systueindtægt, for socialkontoret, hvorved han med urette havde oppebåret 657 kr. for meget i invaliderente. Denne forseelse blev takseret til 80 dages fængsel, dog uden tillægsbøde. Det er en af de mange domme, men de andre viser i det store og hele det samme billede. Straffen for skattesvig har selv i grove tilfælde været overordentlig mild, og som sagt har jeg ikke kunnet finde nogen sag overhovedet, hvor man kun har overtrådt kontrolloven, hvor der er ikendt en straf højere end 3 måneders fængsel.

Det er desværre sådan i vort samfund, at også straffelovgivningen vender den tunge ende nedad. Med hensyn til skat er det jo ikke nødvendigt for folk med magt over tingene og en god revisor og advokat at benytte sig af så grove metoder som overtrædelse af skattelovgivningen. De kan nedbringe den skattepligtige indkomst på fuldt legal vis og gør det naturligvis også, hvilket man naturligvis end ikke kan bebrejde dem. Det er som regel længere nede på formue- og indtægtsskalaen, vi møder skattesnyderiet. Man kan derfor i og for sig være betænkelig ved, at strafferammen udvides så meget som fra 2 til 4 års fængsel, som der nu ligger forslag om.

På den anden side er der vel ingen tvivl om, at groft skattesnyderi må bekæmpes, og at straffene, som de hidtil er set ved domstolene, er alt for milde i forhold til andre forseelser. Selve denne forskel er med

[Lütken.]

til at gøre synet på forsættelig skatteunddragelse alt for overbærende. Når man stort set ikke kan blive idømt mere end hæfte, det er det normale, i 30-60 dage, så er befolkningens syn herpå naturligvis heller ikke det samme som på de lovovertrædelser, hvor man får fængselsstraf som det normale. Jeg vil derfor anmode finansministeren om nøje at følge den domspraksis, der måtte udvikle sig på dette område. I særdeleshed vil vi være opmærksomme på, om disse domme skulle få en uheldig social slagside: Det er jo de store fisk, det er det grove skattesnyderi, vi skal til livs, og her må man i hvert fald også i høj grad lægge vægt på beløbsstørrelsen, ikke blot på, om der foreligger forsæt eller grov uagtsomhed, men også på, i hvilket omfang der foreligger denne forseelse. Det er ikke meningen som sagt, at de små fisk skal rammes, det er de store fisk, jeg går ud fra at man skal ramme ved denne skærpselse.

Med disse bemærkninger skal jeg tilsige SFs velvillige behandling af lovforslaget.

Finansministeren (Grünbaum): Jeg vil gerne takke for den meget positive modtagelse, som lovforslaget har fået. Det er rigtigt, som det er sagt, at der er en klar tværpolitisk interesse i at få gjort noget ved skattesnyderiet, også rent straffemæssigt. Det er også fremgået af det, der er sagt, at vi i og for sig ikke er særlig glade for at skulle benytte den vej at skærpe straffen, og jeg tror heller ikke selv på, at det først og fremmest er dér, man skal sætte ind. Jeg er enig i det synspunkt, som er gjort gældende vel næsten af samtlige ordførere, at det virkelige problem er, at vi skal have indrettet vores skattelovgivning, vores skatteligning og vores skattekontrol på en sådan måde, at der ikke bliver de store muligheder, som vi nu har, for at gennemføre skattesnyderiet. Det er jeg helt enig i, og jeg vil også gerne sige her i dag, at jeg betragter det som min hovedopgave, hvis jeg får tilstrækkelig tid til det, at få gennemført de ændringer i vores skattelovgivning, som er nødvendige for, at vi kan sige, at nu er vi kommet ind på livet af skatteunddragelserne.

Det er jo ikke kun et spørgsmål om skattesnyderi, det er også i høj grad et spørgsmål om de såkaldte legale skatteunddragelser,

som hr. Lütken helt rigtigt, synes jeg, var inde på her til sidst. De, der har råd til det, kan jo engagere den fornødne ekspertise til at gennemføre deres skattesager på en sådan måde, at det ikke bliver ulovligt. Det skal vi også tage fat på. Det er ikke det, vi skal drøfte her i dag, men jeg føler trang til i hvert fald at give udtryk for, at jeg er enig i, at det kan være betænkeligt at gå straffevejen, det er ikke noget, man gerne gør. Det er først og fremmest det, der ligger forud, det forebyggende arbejde og alt det andet, som vi bør sætte vældig ind på.

I denne forbindelse har det slået mig, at samtlige ordførere her i dag har talt om nødvendigheden af en forenkling af vores skattelovgivning, og det har glædet mig meget, at der ikke alene er en tværpolitisk enighed om, at vi er nødt til at foretage en skærpselse på straffeområdet — altså kriminalisere skatteforbrydelserne, gøre dem til forbrydelser og placere dem i det kapitel i straffeloven, som handler om berigelsesforbrydelser — men at vi tillige er enige om, at en hovedopgave nu for hele folketingsrettingen, sådan har jeg opfattet det, må være at få kildeskatten til at fungere ordentligt og få vores skattesystem til at fungere ordentligt og få forenklet vores skattelovgivning. Jeg lægger meget vægt på de udtalelser, der er faldet herom, for jeg tror heller ikke selv på, at man kan nå frem til noget, der virkelig gavner den enkelte skatteyder og også giver erhvervslivet mulighed for en billigere og bedre administration, hvis vi ikke får forenklet vores skattelovgivning. Hermed er vi inde på hele problematikken omkring fradragene. Der er ingen, der i dag præcist har peget på, hvad man tænkte på, når man sagde forenkling, men det er vel givet, at det også må være noget med fradragene, hvor vi må finde frem til et system, hvorefter vi ikke hænger os så forfærdelig meget i det, man har kaldt for millimeterretfærdigheden.

Jeg vil godt svare på enkelte af de konkrete bemærkninger, som har været fremført. Det, jeg hidtil har sagt, er jo mere principielt til samtlige ordførere.

Allerførst til hr. Hans Lund. Jeg er enig i, at dette med samarbejdet mellem revisorerne og myndighederne må være meget vigtigt, og det samme gælder spørgsmålet om en udvidelse af regnskabspligten. Det er

[Finansministeren.]

ikke noget, der ligger i denne lovgivning, men det er noget, vi kan tage op. Jeg vil her minde om, at vi i den kontrollov, der blev gennemført i 1967, altså i min tid, fik en bemyndigelse for finansministeren til at gennemføre standardregnskaber. Denne bemyndigelse er så vidt mig bekendt ikke brugt af finansministeren. Det skal ikke være nogen bebrejdelse mod tidligere finansministre i VKR-regeringen — der har været meget andet, man skulle se på — men jeg tror, det er meget vigtigt, at man får gennemført disse standardregnskaber, ikke bare for at få en bedre skatteligning, men også for at hjælpe de erhvervsdrivende. Der er masser af små erhvervsdrivende, som har virkelig vanskeligt ved at klare et ordentligt skatteregnskab. Det er ikke altid, fordi man bevidst vil gennemføre skatteunddragelser, at man kommer i klemme; det kan i mange tilfælde simpelt hen være på grund af manglende evne til at føre disse regnskaber. Derfor bør det offentlige hjælpe særlig de mindre erhvervsdrivende med at få regnskaber stillet op på en sådan måde, at man er sikker på, at hvis man har ført disse regnskaber efter instruktionerne, så har man også sit skatteregnskab i orden. Jeg tror, det er vigtigt både af skattemæssige grunde og for at hjælpe de erhvervsdrivende. Det vil jeg altså godt arbejde med på at løse.

Hr. Hastrup talte om arvegodset. Jeg vedkender mig da gerne det arvegodt, der ligger i form af en betænkning om dette, som vi næsten helt igennem har bygget på, men jeg vil dog lige have lov til at gøre opmærksom på, at det udvalg, der har afgivet denne betænkning, blev nedsat i 1967 af den tidligere finansminister. Men det skal da ikke skille os ad. Jeg håber på, at vi i fællesskab kan løse de fleste af de problemer, der her er tale om.

Jeg kan give tilsagn om med hensyn til behandlingen — det mener jeg i hvert fald at jeg kan — at justitsministerens forslag kan blive behandlet sideløbende med dette forslag. Det må være helt naturligt, de hører jo nøje sammen.

Hr. Hastrup var inde på spørgsmålet om arbejdskraften og mulighederne for at overføre den til ligningen. Det mener jeg i høj grad der må være mulighed for, og der er jo allerede sket en hel del. Det, vi satte i

gang i sin tid med overførsel af arbejdskraft fra amtstuerne til ligningen, er der jo gjort noget ved. Det er fortsat, kurserne er fortsat, de er udvidet på forvaltningshøjskolen og andre steder, og der er fortsat betydelige muligheder for overførsel af arbejdskraft, formentlig også fra opkrævningsområderne.

Der var et spørgsmål fra hr. Hastrup, om det nu også var nødvendigt med ændringen af § 7, og det var hr. Jens Foged ligeledes inde på. Også hr. Bernhard Baunsgaard var inde på, at det skulle være noget så forfærdeligt, at arbejdsgiverne nu skal opgive på lønsedlen i en særlig rubrik, hvad de har trukket i skat for hver enkelt lønmodtager. Det forbavsede mig lidt, at alle tre partier kom med denne indvending. Man må da ikke glemme, at det er sådan i forvejen og har været det i mange, mange år — jeg ved ikke hvor mange år, men det er da noget, der aldrig har været rejst strid om — at man som arbejdsgiver har pligt til at opgive, hvad der er indtjent af den enkelte lønmodtager, på den såkaldte lønseddel. Den er pligtig efter kontrolloven. Det er altså ikke noget nyt, man kommer med; det eneste, man siger nu, er: ja men kære arbejdsgiver, kan du ikke også opføre, hvad du har trukket i skat? Det har han formentlig samtidig i sit lønregnskab. Jeg tror ikke på, at det er noget, der vil volde arbejdsgiverne særlige vanskeligheder; de allerfleste gør det jo frivilligt i dag.

Når kildeskattemyndighederne ønsker en sådan oplysning, for at de kan gennemføre slutskatteberegningen på en rimelig måde — det har de bedt to gange om at få, og de har ikke fået det — så synes jeg, man må sige, at vi skal da ikke gøre det sværere for kildeskattemyndighederne, end det er i forvejen, og derfor bør man gennemføre det. Jeg håber på, at man også på dette punkt kan møde velvilje fra de tre partier.

Jeg vil lægge megen vægt på, at vi bliver enige om denne lov, ligesom vi til syvende og sidst blev det i sin tid — trods visse stridigheder — om kontrolloven, da vi vedtog den i 1967. Det ville være rart, synes jeg, hvis vi også kunne blive enige om den revision, der ligger her. Den revision, der foreslås, hvad angår straffebestemmelserne, er jo en udløber af den kontrollov, vi behandlede i 1966-67, idet vi dengang sagde: vi kan kun revidere afsnit I og II; straffebestemmel-

[Finansministeren.]

serne har vi ikke tid til og heller ikke tilstrækkelig grundig viden om, de må behandles i et særligt udvalg. Det er det udvalg, der nu er kommet med sit forslag, som vi altså har bygget på. Jeg håber, at forhandlingerne i udvalget vil komme til at forløbe på en sådan måde, at vi også vil kunne opnå enighed om den foreslåede paragraf 7.

Jeg skal gerne, det vil jeg sige til hr. Jens Foged, prøve på at fremskaffe de ønskede oplysninger om, hvor lang tid sagerne behandling faktisk tager.

Spørgsmålet om ligningsrådets stilling vil jeg også gerne være med til at se på, jeg har ikke helt præsent, hvad der er af ændringer dér; jeg troede faktisk ikke, der var nogen ændring på det punkt, men det må vi se på.

Hr. Bernhard Baunsgaard håbede på, at jeg ville fortsætte arbejdet med at finde frem til en definitiv kildeskat. Ja, jeg vil da gerne fortsætte arbejdet, meget gerne. Om jeg kan komme med en definitiv kildeskat, det er så noget helt andet. Så vidt mig bekendt har den forrige regering ikke kunnet komme med den, og der har jo dog været nogen tid: 3½ år.

Det radikale forslag om kumulativ kildeskat blev nævnt, og jeg vil da gerne se et sådant forslag fra de radikale, meget gerne. Jeg tilbød i 1967 på Store Kro-møderne de radikale at få forslaget om den kumulative skat ind i skatteforhandlingerne. Det interesserede ikke de radikale på daværende tidspunkt. Sandheden er nemlig, at det er meget vanskeligt, det er nogle meget vanskelige problemer, der ligger gemt i ordene kumulativ kildeskat og definitiv kildeskat. Derfor er det heller ikke så forbavsende, at det udvalg, som den tidligere regering nedsatte til forbedring af kildeskatten, Poul Dahlgaard-udvalget, endnu ikke har kunnet komme med noget til regeringen og til den tidligere regering, det er ikke så forbavsende. De, der kender en lille smule til de problemer, ved, hvor svært det er. Det engelske system, det kumulative system, vil jeg meget nødig komme og bebyrde danske arbejdsgivere med; jeg tror virkelig, at der blev lynchstemning derude i erhvervskredse, hvis man skulle sige til danske arbejdsgivere, at nu skulle de, hver gang de udbetalte en løn, regne tilbage til 1. januar for hver eneste

løndbetaling for at finde ud af, hvad der skulle kræves op i skat, og her også tage hensyn til, hvad vedkommende arbejder havde betalt i skat og haft i indtægt på andre arbejdspladser, hvor han måske i mellemtiden havde været.

Jeg tror i hvert fald ikke på, at det er den vej, vi skal, men jeg er meget positiv — det understreger jeg — meget positiv over for, at man kan nå så langt frem som muligt i retning af en definitiv kildeskat, eventuelt også en kumulativ kildeskat. Jeg synes, vi skal vente og se, hvad Poul Dahlgaard-udvalget kommer med; det skal have chancen for at komme med noget, og det skal også have chancen for at komme til os her i folketinget og sige: af de og de grunde kan det ikke gøres, eller: det bliver så og så besværligt, hvis man vil gøre det. Lad os se, hvad udvalget kommer med, så vil jeg i hvert fald være positivt indstillet over for disse løsninger.

Hr. Lütken har jeg svaret i mit første indlæg; jeg sagde: jeg vil kun til sidst understrege, at når der forhåbentlig bliver gennemført en skærpelse af straffene, både gennem det, der ligger i denne kontrollov, og det, der ligger i justitsministerens forslag, så vil jeg håbe, at det også giver sig udslag i, at domstolene skærper straffene. Dermed være ikke sagt, at så skal vi op på de 2 og 4 år i masser af sager, slet ikke. Men der ligger dog det i det, hvis folketinget gennemfører en sådan lovgivning, at så siger man til domstolene som udtryk for befolkningen, at vi ønsker en skærpet lovgivning på dette område, vi ønsker, at skattesnyderiet skal behandles noget strengere, end det er blevet behandlet. Jeg er helt enig med hr. Lütken i, at det gennemgående er nogle meget milde domme, der er faldet, og sammenlignet med domme for socialt bedrageri er det simpelt hen uanstændigt. Det kan jo ikke andet end oprøre én, når man læser om disse domme for socialt bedrageri, hvor små mennesker bliver idømt ganske strenge straffe, og så sammenligner med den straf, som disse skatteforbrydere bliver idømt. Det er jeg helt enig i. Jeg ønsker som sagt ikke en kæmpeskærpelse af vore straffe på dette område, men ønsket om en rimelig skærpelse mener jeg hele folketinget i virkeligheden står bag ved.

Hastrup: Finansministeren hæftede sig ved, hvad jeg og øvrige ordførere have sagt om den nye regel, der går ud på, at erhvervsdrivende i januar måned skal oplyse også årsbeløbet for tilbageholdt kildeskat for hver enkelt ansat, og sagde, at han var forbavset, for, som han sagde, det havde jo altid været sådan, at de erhvervsdrivende i januar skulle give oplysninger om de lønninger, de havde udbetalt.

Jeg må sige til finansministeren, at jeg er nærmest forbavset over, at finansministeren var forbavset, for selvfølgelig — og det fremgik da både af, hvad jeg sagde, og, så vidt jeg kunne lytte, også af, hvad hr. Jens Foged og hr. Bernhard Baunsgaard sagde — er vi fuldt ud klar over det forhold. Jeg for min del sagde, at man havde håbet, at når man havde månedlige og kvartalsvise opgørelser, så skulle man i kraft af denne fremragende teknik, som man har fået, kunne undgå opgivelserne til januar. Men det håb bristede altså, og det akkviescerede jeg ved, idet jeg opfordrede finansministeren til at se at få det fuldført på et eller andet tidspunkt.

Men det, som vi hæftede os ved, det er, at nu udvider man den arbejdsbyrde, der ligger på de erhvervsdrivende, idet de ud over at skulle oplyse lønnen også skal oplyse, hvad de for hver enkelt lønmodtager har tilbageholdt i kildeskat. Det knipsede finansministeren meget fint af og sagde: det er jo ikke noget særlig stort arbejde. Ja men jeg vil gerne vide, hvor stort et arbejde det egentlig er, og det vil jeg spørge om i udvalget; jeg forlanger ikke, at finansministeren skal kunne svare på det her. Jeg er af den opfattelse — og dér kan vi måske alle sammen sige at vi er under anklage — at det private erhvervsliv simpelt hen ikke orker at påtage sig flere uhonorerede arbejdsopgaver for det offentlige, så hvis vi skal tilslutte os denne bestemmelse, skal det være strengt dokumenteret, at den er nødvendig, og derefter skal vi vide, hvad den betyder for den enkelte erhvervsdrivende. Det var det, jeg spurgte om, og ikke det andet, for jeg er godt klar over, at man altid har skullet give oplysninger i januar om, hvad selve lønudbetalingen andrager.

Bernhard Baunsgaard: Den højtærede finansminister glemte at svare på et meget

konkret spørgsmål fra mig, og derfor skal jeg gentage det. Jeg spurgte, om det var korrekt opfattet, at den affattelse, som man giver den nye paragraf omkring skattesvig, rammer fru Hansen, når hun tager arbejde som hushjælp, og hr. Jensen, når han tager et søndagsjob, og hvis de så glemmer, undlader at opgive indtægten, så skal de straffes efter skattesvigparagraffen; det vil jeg meget gerne have bekræftet eller afkræftet her.

Så var der den anden detalje, omkring § 7. Det skulle være så forfærdeligt, havde vi sagt, at man forlangte denne oplysning af arbejdsgiverne. Nej, det er ikke forfærdeligt, at man forlanger én oplysning af arbejdsgiverne. Men det er for det første ikke, som finansministeren sagde, noget, man har kendt tidligere, dette, at man skal opgive, hvor meget der samlet er indbetalt i skat for hver skatteyder, det er noget helt nyt. Og så er der det, at det kommer oven i alt det andet. Jeg tror, man på dette område skal huske den gamle historie om, hvordan det gik manden, da han sagde: „Kan den tage det, ja, så kan den også tage det, og så kan den også tage det“, men til sidst går det galt.

Og så er der for mig det helt principielle: vi bør konstruere, så vidt det overhovedet er muligt — og det er muligt i højere grad, end denne nye regel understreger — vor beskatning på en sådan måde, at forholdet angående skatter bliver et forhold mellem skatteyderen og skattemyndighederne og ikke et forhold mellem skatteyderens arbejdsgiver og skattemyndighederne.

Så sagde finansministeren, og det lægger jeg megen vægt på, at han ikke vidste, om han kunne komme med et definitivt kildeskatte-system. Ministeren mente, det var vanskeligt, og mente at kunne finde et bevis i, at den afgående regering ikke var kommet med det. Ja, dér må jeg vist have lov at minde om, hvad den tidligere finansminister, Poul Møller, sagde. Han sagde: Jeg bliver bebrejdet stærkt, at jeg udsætter kildeskatten et år, men jeg vil af historien blive endnu stærkere bebrejdet, at jeg ikke udsatte den endnu et år. Man må forstå, at når man er i færd med at indføre ét kildeskatte-system med den mangel på edb-teknikere og teoretikere, der er i dette land og alle steder i øvrigt, er det begrænset, hvor meget man har til rådighed til at sætte til

[Bernhard Baunsgaard.]

side, og jeg har ikke på nogen måde antydnet, at finansministeren hverken i år eller til næste år skulle komme med det nye system. Det, jeg så inderligt håbede jeg kunne få bekræftet, var, at finansministeren var parat til at kassere sit eget system, for det er behæftet med uendelig mange skavanker. Finansministeren gik i dag så langt, at han lovede, at han ville overveje andre systemer, og jeg skal så ikke sige mere til ham om dette. Jeg vil i dette forhold blot tænke, at vi skal lytte til et andet klogt ord om, at man skal lade Guds skabninger i fred, mens de er i færd med at skifte ham. Held og lykke med hamskiftet.

Finansministeren (Grünbaum): Jeg er ganske enig i det synspunkt, at erhvervslevet skal belastes så lidt som overhovedet muligt. Da vi i sin tid drøftede kildeskattens opbygning, havde jeg mange drøftelser med Dansk Arbejdsgiverforening om, hvordan man fra arbejdsgiverside så på det, og derfor fik vi f.eks. trækprocenten. Vi havde jo et system med tabeltræk, som muligvis havde været bedre for skatteyderne; jeg minder om, at den tidligere finansminister, Poul Møller, også engang har været inde på den tanke. Vi tog trækprocentssystemet, fordi arbejdsgiverne agumenterede for, at det var det letteste og det enkleste for dem, så vi har i ret stor udstrækning fulgt arbejdsgiverne.

Lad mig også minde om en anden ting: de såkaldte arbejdsgiverredegørelser. Efter loven var det månedsvise redegørelser. Efter drøftelser med arbejdsgiverforeningen blev der indført kvartalsvise redegørelser, fordi man sagde: de arbejdsgivere, som er i stand til at føre det sammen med deres lønningsregnskab, skal have denne lempelse. Vi sagde: andre arbejdsgivere, som ikke er medlemmer af Arbejdsgiverforeningen, kan gøre det samme, hvis de forpligter sig til at føre regnskab på den måde. Vi har altså været temmelig imødekommende over for det synspunkt, og jeg deler det altså 100 pct. Vi må hele tiden bestræbe os på, at det kildeskattesystem og de systemer, vi i det hele taget har på skatteområdet, bliver sådan indrettet, at de bliver lettest muligt både for borgerne og for virksomhederne.

Jeg kan benytte lejligheden til at sige, at jeg i øjeblikket overvejer et forslag fra

Poul Dahlgaard-udvalget om en forenkling i arbejdet med redegørelserne, sådan at arbejdsgiverne måske kan slippe for en væsentlig del af det arbejde, som hr. Hastrup var inde på, med redegørelserne. For jeg er enig i, at der er noget forkert i, at man siger: selve edb-systemet kan give alle oplysninger løbende. Vi troede jo alle sammen i sin tid — også jeg — at det kørte bare ind i edb-systemet, og så trykkede man på en knap, og så havde man alle de oplysninger, man havde brug for, når året var gået. Det ved vi altså nu ikke er rigtigt — for ikke at bruge stærkere ord. Der er mange problemer forbundet med edb-systemet, både tidsmæssige og med hensyn til, om man får de rigtige oplysninger. Det er en af grundene til, at man hos myndighederne og altså også i Poul Dahlgaard-udvalget er begyndt at interessere sig for, om man ikke kunne klare mange problemer med denne lønseddel, om man ikke dér har et middel til en ret betydelig forenkling af systemet.

Jeg kan ikke i dag give noget tilsagn om, hvad vi vil gøre, og det vil man vel heller ikke forlange af mig. Vi kan drøfte det i udvalget, men der er altså overvejelser i gang om en vis forenkling. Jeg håber, at man kan gennemføre en forenkling af arbejdsgivernes arbejde på dette felt, som vil være meget betydelig, hvis den bliver gennemført. Jeg vil selvfølgelig gerne være med til at fremskaffe oplysningerne om, hvor stort arbejdet faktisk er i øjeblikket.

Til hr. Bernhard Baunsgaard vil jeg sige: nej, jeg glemte egentlig ikke at svare, men jeg havde ikke lyst til at svare. Vi kan da godt se på det i udvalget. Jeg synes, det var lidt, næsten perfidt, dette, som vi kender fra tidligere tid med, hvordan vi behandler hushjælpen osv. Så vidt jeg ved, har det hele tiden været skattesvig, også i henhold til den lov, vi har nu, hvis en hushjælp ikke opgiver, hvad vedkommende tjener. Jeg tror godt, hr. Bernhard Baunsgaard kan pakke sammen med dette forsøg på at fremstille det kontrollovsforslag, der her foreligger, som noget, der ensidigt skulle være vendt imod hushjælpen. Derfor svarede jeg ikke, men nu har jeg altså sagt noget om det alligevel.

Med hensyn til det med det definitive kan jeg sige, at jeg har lovet, at jeg vil se positivt på forslag, jeg har bare ikke set

[Finansministeren.]

nogen forslag, heller ikke fra de radikale, det er jo sandheden. Der er snakket meget om kumulativ kildeskat, og man har siddet og leget med byggeklodser i fjernsynet osv., men vi har ikke fået noget konkret forslag. Kom med det, jeg vil meget gerne have det, og jeg tror også, at hele folketinget gerne vil have det, hvis der er et sådant forslag.

(Kort bemærkning).

Hastrup: Jeg vil gerne takke finansministeren for det tilsagn, han her har givet om at bidrage til, at de erhvervsdrivendes arbejde med administration for det offentlige bliver forenklet så meget som overhovedet muligt. Jeg synes, det var værdifuldt, at finansministeren her fra talerstolen kom med denne udtalelse, som jeg vil drage omsorg for at han bliver fastholdt på.

Men jeg må på den anden side sige, at det er ikke nogen god start for finansministerens hensigter i denne retning, når han begynder med at udvide de erhvervsdrivendes administrative arbejde. Det kan vi altså nu drøfte i udvalget, når vi får en redegørelse for, hvad det betyder arbejdsmæssigt for den enkelte erhvervsdrivende, at han også skal påtage sig dette uhonorerede arbejde for det offentlige.

Når jeg tager ordet, er det, fordi finansministeren sagde, at forud for kildeskatten havde han ført forhandlinger med de erhvervsdrivende om deres del af arbejdet. Jeg vil gerne spørge ministeren: har han også forud for den ændring, som nu er til behandling i folketinget i dag, og som altså går ud på, at man i januar måned også skal oplyse årsbeløbet for tilbageholdt kildeskat for hver enkelt ansat, haft en tilsvarende kontakt med erhvervslivet, og hvordan har erhvervslivet i givet fald reageret?

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard: Det er hårde ord, der kan falde en torsdag eftermiddag, fordi man tillader sig fra folketingets side at spørge en minister om, hvad denne egentlig har tænkt sig med et forslag. Hvis jeg ikke hørte meget galt, tillod den højtærede finansminister sig at bruge et ord som perfidit om et spørgsmål, der var ganske ligetil og klart, nemlig om finansministeren, dengang han

gav finansministeriet ordre til at udarbejde denne nye paragraf, dermed også havde tænkt på at ramme den dame, der tog plads som hjælp i huset, og den mand, der tog et ekstrajob om søndagen og undlod at opgive disse indtægter på selvangivelsen.

Jeg tror, at den højtærede finansminister, når han kommer lidt i enrum, vil forstå, at sådan kan man simpelt hen ikke tillade sig at svare folketinget. Så må man i hvert fald finde sig i, at dette folketing finder anledning til at tro om en sådan regering og en sådan finansminister, at de, Herren hjælpe mig, ikke ved, hvad de går og gør selv. Hvis det er perfidit, at man stiller dette spørgsmål, så har jeg sandelig lyst til at stille et nyt spørgsmål for at se, hvor langt finansministeren så vil gå. Påtænker regeringen at lave en pengeombytning?

Må jeg endelig sige om det definitive kildeskattesystem, at den forrige regering nedsatte et udvalg til at tage sig af dette problem. Jeg formoder, at den nuværende regering agter at lade dette udvalg fortsætte sit arbejde med at finde et definitivt kildeskattesystem.

Finansministeren (Grünbaum): Til det sidste: det fremgik jo allerede af det, jeg har sagt, at dette udvalg fortsætter sit arbejde; ellers kunne jeg jo ikke vente på det materiale, som udvalget skal komme med.

Må jeg endvidere sige til hr. Bernhard Baunsgaard i anledning af hans bemærkninger om dette folketing osv., at jeg tror ikke, hr. Bernhard Baunsgaard er dækket af dette folketing, jeg tror ikke engang, han er dækket af sin egen gruppe i det, han har været inde på her i dag.

Vi påtænker ikke nogen pengeombytning; jeg tror slet ikke, det er aktuelt. Situationen efter anden verdenskrig var jo en helt anden, dér gemte man jo simpelt hen pengene i strømpeskafterne, dér lå altså alle disse penge fra forskellige kilder som pengesedler i bunker, og det var dem, man skulle have frem. Situationen i dag er en helt anden, det er jo skjulte formuer, det er ikke pengesedler, der er skjult i dag. Det er anbringelsesmetoderne, der er tale om, det er noget helt andet, og det er alt det, der angår skatteunddragelser og formueopgørelser osv. Vi påtænker altså ikke nogen pengeombytning.

Jeg må gentage, at der er ikke noget nyt

[Finansministeren.]

i, at hvis man med forsæt undlader at opgive, hvad man har tjent, er det svig, det er det skam også efter den nugældende kontrollov. Det er beklageligt, hvis hr. Bernhard Baunsgaard ikke ved det, men sådan er det altså; der er ikke nogen ændring i det.

Hr. Hastrup spurgte, om jeg også forud for dette havde talt med erhvervslivet. Det har jeg ikke. Forholdet er det, at dette spørgsmål har jeg rejst to gange tidligere i folketinget både fra talerstolen og under samråd i folketingsudvalget, så det er ikke noget nyt, jeg kommer med. Dertil kommer, at hvis dette skal have virkning fra den 1. januar, er der ikke megen tid til at gå ind i nogen drøftelser. Endelig er det sådan, og det har for mig været det mest afgørende, at jeg var lige ved at sige, alle ordentlige virksomheder gør det jo i forvejen — det er nok forkert udtrykt, men et meget, meget stort antal virksomheder gør det i forvejen. Vi får jo lønsedlen med opgivelse af, hvad der er trukket i A-skat. Jeg tror faktisk, de fleste virksomheder gør det, så også af den grund vil jeg mene, at det er ikke nogen kæmpeudvidelse af erhvervslivets arbejde, der sker her.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard: Der var ikke noget nyt i, at fru Hansen og hr. Jensen blev ramt. Så kan der vist heller ikke være noget perfid i at spørge om det.

Må jeg derefter til de to andre oplysninger, som den højtærede finansminister kom med, sige tak. Jeg forstår det på den måde, at Poul Dahlgaard-udvalget fortsætter sit arbejde også med at finde frem til det bedste definitive kildeskattesystem. Det er jeg meget glad for at få bekræftet.

Med hensyn til spørgsmålet pengeombytning er jeg helt enig i de betragtninger, som finansministeren gjorde desangående, og skulle naturligvis ikke have bragt det frem her, hvis ikke regeringens støtteparti havde været fremme med tanker i den retning.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup): Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Der er ikke mere på dagsordenen.

Medlem af folketinget Juul-Madsen har meddelt mig, at han ønsker til forsvarsministeren at stille følgende spørgsmål:

„I anledning af den i Berlingske Tidende for den 28. oktober gengivne udtalelse om atomtærsklen bedes ministeren oplyse, hvilke midler han i NATOs nukleare planlægningsgruppe har foreslået taget i anvendelse for at opnå den ønskede forhøjelse af atomtærsklen.“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommende spørgetid.

Med skrivelse af 28. oktober har handelsministeren under henvisning til bestemmelserne i § 19, stk. 2, i lov nr. 102 af 31. marts 1955 om tilsyn med monopoler og konkurrencebegrænsninger fremsendt monopoltilsynets beretning over virksomheden i 1970 samt de tilsvarende beretninger fra tilsynet med banker og sparekasser og fra forsikringsrådet vedrørende det af disse i 1970 i henhold til monopolloven udøvede tilsyn. Eksemplarer vil blive omdelt.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 2. november kl. 13.30 med følgende dagsorden:

1) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om folkepension. (Forhøjelse af grundbeløb m. v.).

2) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om invalidepension m. v. (Forhøjelse af ydelser).

3) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om pension og hjælp til enker m. fl. (Forhøjelse af grundbeløb m. v.).

4) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om omsorg for invalidepensionister og fol-

[Første næstformand.]

kepensionister. (Forhøjelse af beløb til personlige fornødenheder).

Angående folketingets arbejde de følgende dage i den pågældende uge henviste første næstformand til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 14.57.

11. møde.

Tirsdag den 2. november kl. 13.30.

Første næstformand (Grete Hækkerup): Fra statsrevisorerne har jeg modtaget meddelelse om, at disse i et møde den 28. oktober d.å. har valgt Jacob Kirkegaard til formand og Peter Nielsen til næstformand.

Medlem af folketinget Vivike har meddelt mig, at han ønsker til ministeren for offentlige arbejder og for forureningsbekæmpelse at stille følgende spørgsmål:

„Vil ministeren nægte Grindstedværket tilladelse til at udlægge rørledninger ved Grenå til udledning af urensset spildevand i Kattegat?“

Medlem af folketinget Jens Foged har meddelt mig, at han ønsker til ministeren for kulturelle anliggender at stille følgende spørgsmål:

„Vil ministeren redegøre for sine overvejelser om oprettelse af yderligere 16 landskabskonsulentstillinger i ministeriet for kulturelle anliggender?“

Medlem af folketinget Poul Schlüter har meddelt mig, at han ønsker til ministeren for kulturelle anliggender at stille følgende spørgsmål:

„Har ministeren overvejet de uheldige følger, det vil få, hvis regeringen gennemfører den af ministeren bebudede ændring af Danmarks radios status, så dens udgifter betales over højere skatter i stedet for som nu gennem en særlig licens?“

Medlem af folketinget Knud Bro har meddelt mig, at han ønsker til finansministeren at stille følgende spørgsmål:

„På tænker ministeren at forkorte nedtrapningstiden for den midlertidige importafgift til 6 måneder?“

Medlem af folketinget Bilgrav-Nielsen har meddelt mig, at han ønsker til ministeren for offentlige arbejder at stille følgende spørgsmål:

„Er det ministerens hensigt at anlægge en statslufthavn ved Hammel?“

Spørgsmålene vil blive optaget på dagsordenen for tingets spørgetid i morgen.

Den første sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om folkepension. (Forhøjelse af grundbeløb m.v.).

(Lovforslaget (nr. 8) findes i tillæg A. sp. 203, fremsættelsen i tidenden sp. 286).

Første næstformand (Grete Hækkerup): Sammen med denne sag foretages de øvrige sager på dagsordenen, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om invalidepension m.v. (Forhøjelse af ydelser).

(Lovforslaget (nr. 9) findes i tillæg A. sp. 211, fremsættelsen i tidenden sp. 286).

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om pension og hjælp til enker m.fl. (Forhøjelse af grundbeløb m.v.).

(Lovforslaget (nr. 10) findes i tillæg A. sp. 219, fremsættelsen i tidenden sp. 286).